

PBT-H-156/2012. Kötelezést tartalmazó határozat

A Pénzügyi Békéltető Testület a G.L. kérelmező által (a továbbiakban: *Kérelmező*) az ABC Biztosító (a továbbiakban: *Pénzügyi Szolgáltató*) ellen benyújtott kérelmére indult, xxx ügyszám alatt nyilvántartásba vett, fenti ügyszám alatt folytatódó pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2012. január 11. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

HATÁROZATOT

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület megállapítja, hogy a Kérelmező által, a tulajdonában álló xxx forgalmi rendszámú, Ford Focus típusú gépjárműre vonatkozóan megkötött, és a Pénzügyi Szolgáltatónál xxx kötvényszám alatt kötvényesített xxx biztosítási szerződés (a továbbiakban: *Szerződés*) nem lépett hatályba. A Pénzügyi Békéltető Testület erre figyelemmel kötelezi a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy jelen határozat kézhezvételétől számított 15 (tizenöt) naptári napon belül a Kérelmezővel szemben, a Szerződés alapján fennálló teljes díjkövetelését törölje, és ennek megtörténtéről a megszabott határidő alatt írásban értesítse a Kérelmezőt és a Pénzügyi Békéltető Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület erre irányuló kérelem hiányában az eljárási költségek viseléséről történő rendelkezést mellőzte.

Ha a Pénzügyi Szolgáltató a tanács kötelezést tartalmazó határozatát a teljesítési határidőn belül nem hajtja végre, a Kérelmező kérheti a bíróságtól a tanács határozatának végrehajtási záradékkal történő ellátását.

A kötelezést tartalmazó határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 78. § (1) bekezdése, 94. § a) pontja, 95. § (2)-(5) bekezdései, valamint 101. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező a 2011. november 17. napján indult eljárásban kérelemmel (a továbbiakban: *Kérelem*) fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez, amelyben a Pénzügyi Szolgáltatóval fennálló, xxx biztosítási szerződésből fakadó igényével kapcsolatos jogvitája felülvizsgálatát kérte a Testülettől.

A Kérelemben ismertett tényállás szerint a Kérelmező az xxx Kft. közvetítésével 2011. június 30. napi kockázatviselési kezdettel xxx biztosítási szerződést kötött a tulajdonában álló xxx forgalmi rendszámú Ford Focus típusú gépjárműre, amely a Pénzügyi Szolgáltatónál xxx kötvényszám alatt került kötvényesítésre. A biztosítási szerződés éves díja 37.006 Ft volt, melyet a Kérelmező negyedéves gyakorisággal, postai csekken vállalt megfizetni. A biztosítás megkötését követően a Kérelmező meggondolta magát, és megkereste a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy szeretné biztosítását megszüntetni. Az ügyfélszolgálaton azt az információt kapta, hogy a szerződést megszüntetni nem lehet, az csak díj nemfizetéssel szűnhet meg. Erre figyelemmel a Kérelmező már az első díjrészletet sem fizette be, mert szerette volna, ha szerződése megszűnik.

A Pénzügyi Szolgáltató ezt követően több fizetési felszólítást küldött a Kérelmező részére, aki ezeknek nem tett eleget, így szerződése a Pénzügyi Szolgáltató értesítése alapján 2011. augusztus 30. napjával díj nemfizetéssel megszűnt. A Pénzügyi Szolgáltató a megszűnésig terjedő időre járó díjat, 6.045 Ft összeget azonban továbbra is követelte a Kérelmezőtől. A Kérelmező 2011. október 5. napján kelt elektronikus levelében kérte a követelés törlését, mivel szerinte a követelés megalapozatlan. Előadta, hogy az xxx Alapbiztosítás Feltételei (a továbbiakban: *Feltételek*) 4.1. pontja szerint a biztosító kockázatviselése az azt követő nap 0 órájakor kezdődik, amikor a szerződő a díjat a biztosító számlájára befizeti, illetőleg amikor a díj megfizetésére vonatkozóan halasztásban állapodtak meg. Mivel ő a díjat nem fizette be, a biztosító kockázatviselése nem állt be, erre figyelemmel pedig a díjkövetelés megalapozatlan.

A Pénzügyi Szolgáltató a Kérelmező panaszát 2011. október 10. napján kelt levelével elutasította. Az elutasításban tájékoztatta a Kérelmezőt, hogy a Feltételek szerint járt el, és a szerződés 2011. augusztus 30-i hatállyal szűnt meg.

A Pénzügyi Szolgáltató válaszára figyelemmel a Kérelmező kérte a Pénzügyi Békéltető Testületet, hogy állapítsa meg, jogszerűen érvényesíti-e a Pénzügyi Szolgáltató a szerződés megszűnéséig terjedő időszakra vonatkozó díjigényét a Kérelmezővel szemben.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában előadta, hogy a Kérelmező – alkusza útján – halasztott díj fizetésű biztosítás megkötésére tett ajánlatot. A felek tehát a Ptk. 542. § (1) bekezdése alapján díjhalasztásban

állapodtak meg, melynek időpontja a kockázatviselés kezdő napjától számított 30 nap volt. Erre figyelemmel a Ptk. idézett rendelkezése, és a Feltételek 4.1 pontja alapján a biztosító kockázatviselése a szerződéskötés napján, tehát 2011. június 30-án megkezdődött, mert a felek halasztásban történő megállapodásával a szerződés hatályba lépett. A Ptk. 543. § és a Feltételek 4.3.3 pontja alapján amennyiben a szerződő a biztosítási díjat annak esedékességétől számított 30 napon belül nem fizeti meg, a szerződés a díj esedékességét követő 30. napon megszűnik, kivéve, ha a felek díjhalasztásban állapodtak meg, vagy a biztosító díjkövetelését bírósági úton érvényesíti.

A szerződésre díjbefizetés nem érkezett, ezért a szerződés – mivel a biztosító a díj megfizetésére nyitva álló határidőt 2011. augusztus 30. napjáig meghosszabbította – 2011. augusztus 31. napjával díjnemfizetéssel megszűnt, erre az időszakra ezért kockázatviselése ellenértékeként díjra jogosult.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntésének általános alávetési nyilatkozatával, xxx Ft összeghatárig magát alávetette.

Az ügyben 2012. január 11. napján megtartott meghallgatáson a Pénzügyi Szolgáltató képviselője fenntartotta a válasziratban foglaltakat, de külön elbírálás alapján egyezségi ajánlatként előterjesztette, hogy amennyiben a Kérelmező a biztosítási díj egyhavi díj összegét, azaz 3.022 Ft összeget megfizet a biztosító felé, úgy további díjkövetelést nem támaszt vele szemben.

Előadta, hogy a kockázatviselés főszabályként a díjfizetéshez kapcsolódik, azonban a halasztott díjfizetés esetén a szerződés díjfizetés nélkül is hatályba lép. Ennek alapján a biztosítót megilleti az ún. respiro összege.

Azt elismerte, hogy az ajánlaton nincs bejelölve a halasztott díjfizetésre vonatkozó rovat, azonban a Kérelmező az első díjra vonatkozó csekket átvette. Az alkuszok általános gyakorlata, hogy halasztott díjfizetéssel veszik fel az ajánlatot. A Pénzügyi Szolgáltató rendszerében egy érvényesen létrejött, és hatályos szerződésként volt nyilvántartva a szerződés. Erre figyelemmel az egyezségi ajánlatában foglaltak figyelembevételével a Kérelmező felé fennálló követelését a Pénzügyi Szolgáltató továbbra is fenntartotta.

A Kérelmező Kérése az alábbi indokoknál fogva **megalapozott**.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa elsősorban megvizsgálta, hogy a felek között érvényesen létrejött-e a Kérelmező által, a tulajdonában álló xxx forgalmi rendszámú, Ford Focus típusú gépjárműre vonatkozóan megkötött, és a Pénzügyi Szolgáltatónál xxx kötvényszám alatt kötvényesített xxx biztosítási szerződés (a továbbiakban: *Szerződés*).

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: *Ptk.*) 537. § (1) bekezdése alapján a biztosítási szerződés a felek írásbeli megállapodásával jön létre. A nevezett jogszabályhely (2) bekezdése szerint a szerződés akkor is létrejön, ha a biztosító az ajánlatra tizenöt napon belül nem nyilatkozik. Ilyen esetben a szerződés az ajánlatnak a biztosító vagy képviselője részére történt átadása időpontjára visszamenő hatállyal jön létre.

A Ptk. 538. § (1) bekezdése szerint az írásbeli megállapodást, illetőleg a biztosító elfogadó nyilatkozatát biztosítási kötvény (igazolójegy, biztosítási bélyeg) kiállítása pótolja.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa felé becsatolt okiratok alapján megállapítható, hogy a Kérelmező megbízásából és meghatalmazásából eljáró független biztosításközvetítő által, 2011. június 30. napján aláírt ajánlat (a továbbiakban: *Ajánlat*) alapján a Pénzügyi Szolgáltató 2011. július 25. napján, xxx kötvényszám alatt kiállította a Gépjárműbiztosítási Kötvényt (a továbbiakban: *Kötvény*).

Ennek alapján a felek nem vitatták, hogy a Szerződés a Ptk. 537. § (1) és (2) bekezdése, valamint 538. § (1) bekezdése alapján, az ajánlat megtételének napjára, azaz 2011. június 30. napjára visszamenő hatállyal, az ajánlatnak megfelelő tartalommal érvényesen létrejött.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsának ezt követően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a létrejött biztosítási szerződés a felek között hatályba lépett-e.

A biztosítási szerződés hatálybalépésére vonatkozóan a Ptk. 539. § (1) bekezdésének rendelkezései az irányadók, mely szerint a biztosítás az azt követő napon lép hatályba, amikor a szerződő fél az első díjat a biztosító számlájára vagy pénztárába befizeti, illetőleg amikor a díj megfizetésére vonatkozóan halasztásban állapodtak meg, vagy a biztosító díj iránti igényét bírósági úton érvényesíti.

A Ptk. 537. §-ának (1) és (2) bekezdése a biztosítási szerződés kötelező alaki, érvényességi kellékeként előírja, hogy az a felek írásbeli megállapodásával jön létre. A Ptk. 218. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha jogszabály vagy megállapodás írásbeli alakot rendel, legalább a szerződés lényeges tartalmát írásba kell foglalni.

A biztosítási szerződések speciális szabályai szerint az első díj megfizetésének kitüntetett jogi jelentősége van, mivel a Ptk. 539. §-ának (1) bekezdése ettől teszi függővé a szerződés hatálybalépését. A szerződés hatálybalépése pedig nyilvánvalóan a szerződés lényeges tartalmi eleme. Ettől függő feltétellel, illetve időponttól áll be ugyanis a biztosító kockázatviselése, vagyis a szerződésben vállalt, Ptk. 536. § (1)

bekezdésében meghatározott helytállási kötelezettsége. Ebből következően a feleknek az első díj megfizetésére vonatkozó halasztásban írásban kell megállapodniuk.

Az ügyben becsatolt Ajánlat – a Pénzügyi Szolgáltató állításával szemben – halasztott díjfizetésre vonatkozó megállapodást nem tartalmaz. A biztosító előzetes engedélye alapján engedélyezett díjfizetés rovat az Ajánlaton nem került megjelölésre.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa rámutat, hogy a Legfelsőbb Bíróság EBH 2007.1607. szám alatt közzétett eseti döntésében foglaltak szerint az első biztosítási díj tekintetében a Pénzügyi Szolgáltató Kérelmezőhöz intézett esedékesség-értesítői, fizetési felszólításai, valamint a 2011. augusztus 8. napján kelt (további 30 napos türelmi időt engedélyező) nyilatkozat, halasztásban történő megállapodásnak, illetve a szerződés megszűnését elhárító hatású fizetési felszólításnak [Ptk. 543. § (2) bekezdés] nem minősíthetők. Ennél fogva a Ptk. 539. § (1) bekezdésében meghatározott joghatás kiváltására nem alkalmasak.

Minden alapot nélkülöz továbbá a Pénzügyi Szolgáltató azon álláspontja, hogy a 2011. június 30. napján kelt alkuszi megbízásban foglalt kérelmezői nyilatkozat, mely szerint meghatalmazza a biztosítás közvetítőjét az esedékes első díj beszédésével és elismeri az első díj megfizetésére szolgáló csekk átvételét egyben díjfizetésre adott halasztásként lenne értékelhető. A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsának álláspontja szerint a nevezett nyilatkozatok pont azt támasztják alá, hogy az első díj megfizetése tekintetében a Ptk. 542. §-ának (1) bekezdésében meghatározott főszabály érvényesül, melynek alapján az első díjat nyomban, mégpedig a kikötött fizetési módon teljesíteni kell.

A fentiek szerint a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa megállapította, hogy a felek halasztott díjfizetésben nem állapodtak meg.

Az eljárás során a felek között nem volt vitás, hogy a Kérelmező a Pénzügyi Szolgáltató felé sem az ajánlattételkor, sem azt követően nem teljesített díjfizetést; ennek körében a biztosítás első díját sem fizette meg.

A fentiek alapján, mivel a Kérelmező mint szerződő fél a Pénzügyi Szolgáltató felé a biztosítás első díját nem fizette meg, a felek az első díj megfizetésére vonatkozó halasztásban nem állapodtak meg, és az eljárás során nem merült fel arra vonatkozó adat, hogy a Pénzügyi Szolgáltató díj iránti igényét bírósági úton érvényesítette, ezért a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa megállapította, hogy a Szerződés a felek között nem lépett hatályba.

Mivel a Szerződés a fentiek szerint nem lépett hatályba, így joghatások kiváltására nem alkalmas. Ennél fogva a Pénzügyi Szolgáltató kockázatviselése, Ptk. 536. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatási kötelezettsége nem állt be.

A kockázatviselésre vonatkozóan az xxx Alapbiztosítás feltételeinek 4.1. pontja is kifejezetten kimondja, hogy a biztosító kockázatviselése az azt követő nap 0 órájakor kezdődik, amikor a szerződő a díjat a biztosító számlájára vagy pénzárába befizeti, illetőleg amikor a díjmegfizetésére vonatkozóan halasztásban állapodtak meg, vagy a biztosító díj iránti igényét bírósági úton érvényesíti.

Mivel a biztosítási szerződések a Ptk. 536. § (1) bekezdése alapján visszerthes szerződések, ezért a biztosítási díj a biztosítót a helytállási, majd utóbb a biztosítási esemény bekövetkezésekor szolgáltatási kötelezettség ellenértékeként illeti meg. Amennyiben a biztosító helytállási kötelezettsége a szerződés hatálybalépésének elmaradása miatt nem áll be, úgy a biztosítási díj megfizetésére – jogalap hiányában – nem tarthat igényt.

Minderre figyelemmel a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa megállapította, hogy a Kérelemben szereplő, hatályba nem lépett Szerződés alapján a Pénzügyi Szolgáltatót biztosítási díj nem illeti meg, a Pénzügyi Szolgáltató Kérelmezővel szemben támasztott díjigényének nincs jogalapja.

Az eljáró tanács az eljárási költségek viseléséről erre irányuló kérelem hiányában nem rendelkezett.

A Pénzügyi Szolgáltató a Pénzügyi Békéltető Testület előtt xxx Ft összeghatárig terjedő általános alávetési nyilatkozatot tett.

A Psztv. 94. § a) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében kötelezést tartalmazó határozatot hoz, ha a kérelem megalapozott, és a 4. §-ban meghatározott szervezet vagy személy az eljárás kezdetekor vagy legkésőbb a döntés meghozataláig nyilatkozatában a Testület döntését magára nézve kötelezőként elismerte.

Mivel a Kérelmező Kérélmé a fentiek szerint megalapozott és a Pénzügyi Szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti kötelezést tartalmazó határozatot hozta.

Budapest, 2012. január 30.

Fábián Attila s.k.,
eljáró tanács tagja

Dr. Matovics Ruben Ferenc s.k.,
eljáró tanács elnöke

Dr. Sebestyén Ádám s.k.,
eljáró tanács tagja